

Edgar Savisaar: "Sina otsustad! Tule valima!"

KAUNIS MAA

Tulge nüüd, lähme koos,
hommik taas päeva loob,
sa näed – hingab maa,
heliseb lootus.
Põlluäär, taevakaar,
suvelaul, lumine maa –
see kõik on me jaoks kunagi
loodud.

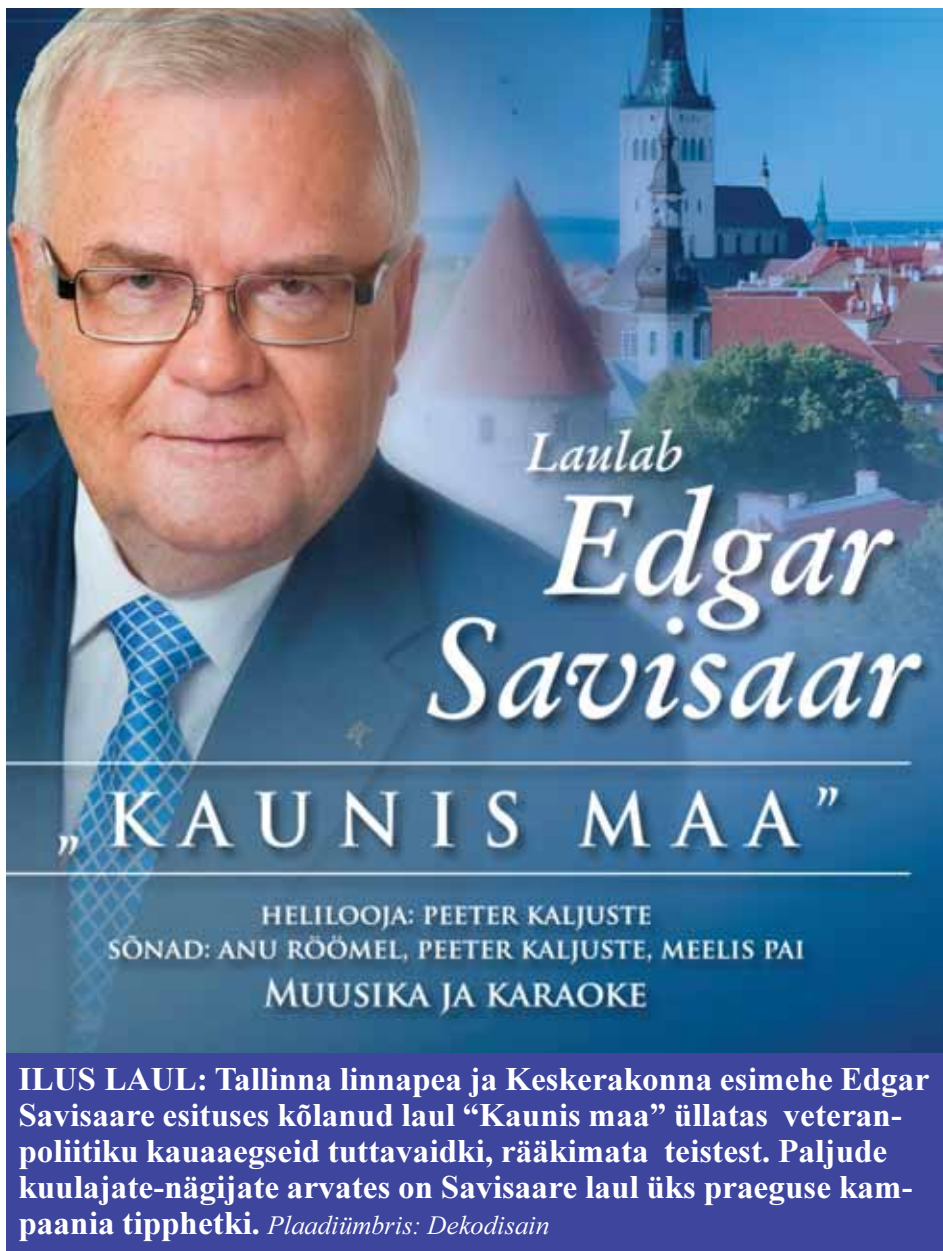
Refrään:

Üks kaunis maa, Eestimaa,
on meie hoida see maa,
Tallinna tornides päike ja tuul
sõbrad las olla.
Üks kaunis maa, Eestimaa,
tänu et siin elada saan,
homsete jaoks istutan puu
– ilus neil tulla.

Iga hetk lootust loob,
iga samm rõõmu toob,
kui laul kõlama jääb
tüdruku huulil.

Põlluäär, taevakaar,
suvelaul, lumine maa,
me väikene rahvas siin
südametukset kord kuulis.

Refrään: Üks kaunis maa...

Nende valimiste põhiküsimused: hinnad, palgad ja töökohad!

Kuigi meie vastased on püüdnud teha valimiskampaniast palagani, et saa meie astuda kõrvalle põhiküsimustest. Milles ikkagi seisneb valikutegemine nendel valimistel ja miks inimesed peaksid kindlasti valima minnes oma sõna sekka ütlemata?

Valik on lihtne. Reformierakonna, IRL-i ja ka SDE seisukoha järgi on kõrge hinnad paratamatus, millega peab leppima. Tööpuudusest nad ei räägi – neile sobib, kui inimesed ei võta end töötuna arvele või töötavad välismaal.

Keskerakond aga näeb kõrgete hindade langevõimalust. Tallinna tasuta ühistransport jätab iga pere rahakotti sadu eurosid. Me oleme saanud apteeki müügile odavamad ravimid. Keskerakonna arvates peavad riik ja omavalitsused soodustama töökohtade loomist. Meie oleme loonud tuhandeid töökohti ning toetanud erasektori tegevust töökohtade juurdetekitamiseks.

Valik on Sinu. Kui annad hääle Keskerakonnale, kaitsed kõike seda, mille nimel oleme koos töötanud. Madalamad hinnad, kõrgemad palgad ja uued töökohad – just Eestis, oma kodus! – on väärt, et koos jätkata. Keskerakonnale antud hääle teenib Sinu ja Eesti head käekäiku ka järgmise nelja aasta jooksul!

Edgar Savisaar

„Jah, härra president, Teie palaganiga me ei võistle!”

Tallinna linnapea Edgar Savisaare avalik kiri president Toomas Hendrik Ilvesele

Ilves ja Ansip

on kritiseerinud Tallinna linnavalitsust, et me kolm aastat Ülemiste liiklussõlme ehitusel tehtud töö tähistamiseks peo korraldasime. Ristmiku avamist on nimetatud palaganiks ja meedias on ägedasti selle kohta emotsioone üles köetud.

Muidugi tahaksid parempoolsed erakonnad, neid toetav president ning ajakirjandus kuni valimiste päevani rääkida ühe ristmiku avamisest Tallinnas, selle asemel, et tunnistada, et neil pole midagi öelda küsimustes, mis on inimestele tegelikult olulised: töökohad, palgad, hinnad. Postimees kirjutas: „Tallinnas peeti maha sürrealistlik ja hullumeelne poliitpäev rindade, laulu ja Ülemiste vanakesega.”

Seda kõike lugedes

kangastus mulle, kuidas 2011. aastajaanuari esimestel tundidel, vahetult enne parlamendivalimisi, korraldati Reformierakonna ja tema liitlaste eestvõttel suurejooneline pidu linna esindusväljakul. Kõigepealt lammutati osake Rahvusoperi Estonia fassaadist ja ehitati seinasse sularahaautoomaat, kust Ansip sai välja võtta esimesed eurod. Seina lõhkumist muinsuskaitsega isegi ei kooskõlastatud. Samuti pandi Estonia teatri kõrval suure kraana otsa rippuma „ufo”, mille sees oli tulnukas, kes Eesti inimesi tähtsa ajaloolise sündmuse puhul õnnitles. Idee autor olevat olnud Teie lähedane sõber Jaanus Rohumaa, kes kuuldavasti oli stsenaariumi eest Kadriorus korduvalt kiita saanud. Ja miks ka mitte?

Taevas sähvisid laserkiired, õnnitleti kohaletulnuid. Isegi tookord küsis mõni julgem inimene: kas tõesti peab Estonia teatri sein sellepärast lõhkuma, et Ansip saaks sealt oma eurod välja võtta?

Pärast üritust müüriti sein kähku kinni, mis kinnitas veelkord, et kõik oli tehtud ainult selleks, et riigijuhtide reitingut vahetult enne parlamendivalimisi tõsta.

Mõeldes sellele kõigele

ei olnud Ülemiste liiklussõlme avamises midagi uut ega enneolematut. Eks me kõik peame õppima parimatelt! Muidugi polnud meil kasutada 11,2 miljonit krooni, mis oli presidendid ja valitsusjuhi käsutuses show lavastamiseks uuele rahahüvikule ülemineku puhul ning üleriigilisele kampaniale „Euro

hinda ei tõsta”. Tallinnal oli ainult 30 000 eurot, aga eks me püüdsime sellegagi hakkama saada.

Pealegi ei olnud me esimesed ega viimased, kes üritasid Ilveselt–Ansipilt eeskujuga võtta. Iga uue silla avamine Emajõel on olnud pompöössem kui üritus Ülemiste liiklussõlmes. Tartu Loodusmajale tehti isegi kaks avamist, et ei oleks ainult pidu, vaid ikka pidustused.

Kuressaare terviseraja kasutusele võeti linnavalitsuse poolt kohalike pilvedest laskunud langevarjur.

Härra president,

kas nüüd on küll või pean loetelu jätkama? Või räägime ka Tartu kallihinnalisest öölauupeost, Ärma talu suurejoonelistest pidudest ja Võru uuele autosillale

nurgakivi paneku üritusest?

Mulle kinnitati, et isegi Räpina sadama avamine läks 6. oktoobril maksma rohkem kui sellest kordades suurema Ülemiste liiklussõlme avamine. Räpinas esinesid Urmas Klaas, Meelis Mälberg ja Teet Helm. Pakkuge välja, härra president, kes kolmest nimetatust ei ole Reformierakonna liige?

Muide, kas Te ikka teate, et Tallinna halduskohus jättis rahuldumata Teie sõbra Krossi kaebuse, milles ta taotles Tallinna linna teavituskampania ehk telereklaamide „Tallinn aitab” tunnistamist õigusvastasteks?

Nende valimiste põhiküsimuseks

pole korruptsioon ega palagan. Meie inimestele on tähtsad hin-

nad, palgad ja töökohad, mis võimaldaksid toimetulekut kodumaal. Tallinna elanike arv kasvab ja siin saavad inimesed hakkama – Teile tuttavalt Mulgimaal aga langeb elanike arv drastiliselt, sealne rahvas liigub Tallinna ja Soome.

Kui Teile läheb tõesti korda Mulgimaa ja terve Eesti rahva saatus, siis palun küsige valitsuselt, miks meie omavalitsuste osakaal avalikus eelarves on kordades madalam Põhjamaade omast. Selles küsimuses võite nii nagu kõik varasemadki Eesti riigipead arvestada Tallinna toetusega. Eesti tugevaima omavalitsuse tasalülitamisega nõrgestatakse aga veelgi ka kõiki teisi, sh Mulgimaa omavalitsusi.

14. oktoobril 2013

Juhtkiri

Valimiste määratud pühadus

PEEP PÕDDER
Jõgeva haigla peaarst

Kirjutan seda juhtkirja ja mõtlen: kuidas küll Reformierakond on 20. oktoobri oma valimisreklaamis nimetanud "kõhusügamise päevaks"?.. Nimelt kutsuvad oravad kõiki osalema e-valimistel, et siis õigel valimispäeval, 20. oktoobril võiksid inimesed tegelda diivanil lesimise ja kõhusügamisega. Mäletan oma kadunud isa ja ema taasiseisvunud Eesti esimestelt valimistelt. Mu laevakaptenist isa pani selga oma paraadmündri, ema tegi soengu ja pani jalga kõrge kontsaga lakk-kingad, ning teineteise käevangus mindi valima, valima Eesti eest. Õhtuks oli emal küpsetatud kook, keedetud sai kannutäis õiget kohvi ning isa tõi kapist välja oma lemmikkonjaki. Valimised oli pühalik sündmus, sellel oli tähendus. Oli teadmine, et meist sõltub, kuidas kulgeb elu edasi. Nüüd aga sügave kõhtu valides ja valimistulemusi kuulades, ning tõenäoliselt paljud meist sügavad kodus kõhtu ka valimise asemel. Ma ei teagi, kelle peale kuri olla, et mult on varastatud valimised, need õiged ja pühalikud. President Toomas Hendrik Ilves hääletab elektroonselt kuskilt "Sirtsu soost", peaminister Andrus Ansip pole parem. Valimistest on saanud palagan.

Olen nõrindud riigi suhtumisest valimistesse. Eesti Rahvusringhääling on üks osa Eesti riigist. Ent ETV2 valimissaate formaat alavääristab ja ajuti lausa mõnitab kandidaate. Uhkusega räägivad produtsendid, kuidas lindistus poole sõna pealt katkestatakse, kuidas midagi parandada ja korduses teha ei lasta. Stuudio on kõle ning pime. Parem oleks selline saade võinud tegemata jääda. Mõistes sellise valimissaate olemust, ongi paljud valimisenimekirjad jätnud oma esindaja stuudiosse saatmata.

KESKMÕTE: Kross meenutab mulle Vladimir Žirinovskit. Sama käitumismall, sama retoorika, suures osas samad mõttedki!

Kui siia lisada täpselt valimiseelseks perioodiks eetrisse lastud pilaseriaal "Riigimehed", mis riigimehelikkusest on nii kaugel, kui vähegi olla saab, – hakkab kõhe. Nagu "imeväel" on Eesti teleekraanidele jõudnud ka Inglise seriaal "Jah, härra peaminister!", mis küll "Riigimeestest" oluliselt vaimukam, kuid siiski samasisuline. Miks nad varastavad minult need õiged valimised?

Peatun nüüd valimiskampaanial. Ei tahaks rääkida sõnagi Eerik-Niiles Krossist, sest minu jaoks ei ole mainimisväärt isik, kes käitub kultuurilt, kelle jüngrid tungivad loomamaski alla peitudes teise erakonna valimisüritusele seda rikkuma, räuskavad, norivad tüli nagu tõelised laadakaklejad, panevad mõõda linna sõitma ruuporigega bussi ja tüüriivad minihelikoptereid telesaadet segama, kasutavad faktilise katteta süüdistusi ja panevad välja rahalise preemia pealekaebajatele. Äkki mõistan, keda Kross mulle üksüheselt meenutab, – see on Vladimir Žirinovski. Sama käitumismall, sama retoorika, suures osas samad mõttedki! Vaadates Žirinovski toetajaid Venemaal, tekib õvastus: kas tõesti on meil Eestiski hulgaliselt temarnaseid inimesi?!

Kirjutan Eerik-Niilest siin seetõttu, et olen kindel – esimestel taasiseisvunud Eesti valimistel käisid Jaan Kross ja Ellen Niit samamoodi valimas kui minugi isa ning ema, – uhkuse ja pidulikkusega. Vaba Eesti valimised olid neile pühad. Eerik-Niiles, ära riku seda tunnet ära!

Kohaliku omavalitsuse valimised ja paljad rinnad – see oli Valdo Randpere "leid" valimiskampaaniaks. Minu jaoks on naise rinnad looduse kauneim looming, millel pole mingit seost tänavaukude või tasulise/tasuta ühistranspordiga. Noored tütarlapsed, kes sellisesse kampaaniasse kaasa haaratud, võiksid poliitilise palagani asemel nautida romantilist õhtut armastamaga, kes on valmis tooma taevast tähed ja kuu, et õrnalt silutada looduse imeteost, joobuda ilma veinita õnnest ja armastusest, teada, et see kõik on loitud ainult kallima jaoks. Kas lisaks pühadele valimistele on meilt võetud ka püha armastus?

Mina lähen valima, lähen valimisjaoskonda, ülikonnas, uhke tundega. Ja isa lemmikkonjaki ostsin ka valmis. Ja koogi küpsetan. Mina oma valimisi teile ei anna. Minge ja sügave kõhtu!

NÄDALA NUPUD

Reformierakondlastest Rae vallajuhid ikka kohtu all

Endised Rae valla tippjuhid Veigo Gutmann ja Meelis Kasemaa on jätkuvalt kohtu all, sest prokurör kaebas Harju maakohutuse edasi. Väärrib tähelepanu, et õigeaegselt kohtuotsus kuulutati välja 11. aprillil, aga resultatiivosa alles 3. septembril – sellise venitamisega püüti vältida kohtupidamist enne valimisi. Kohus jätkub 28. oktoobril.

Kesknädal on varem nende skandaalsete vallajuhtide korruptsioonist kirjutanud 15. septembril 2010 („Reformierakondlastest Rae vallavanem uues skandaalis“) ja 6. juunil 2012 („Taas kaks reformierakondlast prokuratuuris“). Juhtumisi sisuks on kinnistute ebaseaduslik hankimine Rae vallas. Nagu näeme, ei ole peavoolumeedia pidanud vajalikuks peatuda valitsuspartei korruptsioonijuhtumitel, mis on süüdistustega koguni kohtusse jõudnud. Mis te arvate, missugune kisa käiks üle riigi – enne valimisi –, kui samas olukorras oleksid olnud kaks keskerakondlast?

Mäggi: „valgete“ uhked palaganid

Kommunikatsioonispetsialist Janek Mäggi kirjutas 14. oktoobril Delfis, et Savisaar sihib täpselt kõiki, kes teda sihivad. Mäggi sõnul Savisaar reageerib teiste poliitikutite kriitikal inimlikult ja siiralt, juhtides tähelepanu õigetele asjadele – et „valgete“ erakondade palaganid on olnud tõepoolest kallimad ja uhkemad kui Keskerakonna omad. „Meedia on neid vähem kritiseerinud,“ kirjutab Mäggi. Sest „neid on tehtud „valgete kinnastega“ ning meedia toel“. Autor kinnitab, et enamik Eesti ajakirjandusest on „valgete“ erakondade toetajad ning Savisaare aktsioonid on neile hingeliselt võõrad. „Paraku on põhiküsimus tõesti töökohad, palgad ja hinnad,“ tunnistab Mäggi. „...Vaesed peavad saama tuge rikaste arvelt. Muud varianti ei olegi,“ saab Mäggi igatahes aru – ühena vähestest.

„Mulle oli esmapilgul Ülemiste vanake ehmata, kuid kui kolleeg ütles, et see oli palju parem kui Robbie Williamsi kontsert (naljakas, ehmata, hull!) ning meelt lahutas palju rohkem, eriti see, kuidas kiibitised vigisesid, sain aru: tõesti, 30 000 eurot on kõõmes, võrreldes rõõmuga, mida see meediale, avalikkusele ja asjaosalistele pakkus,“ jätkas Mäggi. Tema arvates see, et „valged“ (erinevalt Savisaarest) ei suuda lihtrahvast mõista, tuleneb „eliidi“ vaimsest piiratusest. Mäggi ütles ka otse välja, et president „eksis“ sõnavõtuga, sest kõik, kes Savisaart ründavad, peavad olema inglid, kuna Savisaar ei jäta ühtki kõrvalhüpet märkamata ja esikaantele toomata. Täpselt samuti, nagu seda tehakse ka tema enda kõrvalhüpetega, nendib Mäggi.

„Kuigi paljude „valgete“ jaoks tundub see mõte jube, on Savisaare Tallinn suhteliselt kokkuhoidlik – tal ei ole võimalik nii palju raisata kui euro maale toomise kampaania peale kulus. Veenev,“ resümeerib Mäggi, ja jätkab: „Euro ju hinda tõstis ja kohutavalt – võib öelda: riik valetas rahval suud ja silmad täis ning nüüd ei häbene seda isegi tunnustada.“

Šveitsis tahetakse keelata alla 2800-dollarise palga maksmine

120 000 inimest on Šveitsis andnud allkirja petitsioonile, mille kohaselt ei tohi alla 2500 frangi (2800 dollarit) maksta riigis kellelegi, ka mitte kõige madalamapalgalistele töötajatele. Petitsiooni kohaselt tuleb alla 2800 dollarit makstav töötasu kuulutada keelatuks.

Allkirjutanute hulk on piisavalt suur, et asi läheks rahvahääletusele. Šveitsi otsedemokraatia reeglite järgi võib igaüks algatada referendumit korraldamise, kui ta kogub 18 kuu jooksul enam kui 100 000 hääleõigusliku kodaniku allkirjad.

„Tegemist võib olla ühe olulisema ajaloolise sündmusega, mida saab võrrelda orjandusliku korra kaotamisega või inimõigusliikumiste algusega. Loomulikult need, kes ei toeta seda ettepanekut, leiavad selleks oma vabandusi. Kuid need, kes soovivad 2800-dollarise miinimumpalga kehtestamist, leiavad vastavad lahendused,“ ütles põhivajadusi tagavate sisetulekute eest võitleva organisatsiooni (*Basic Income Initiative*) asutaja Enno Schmidt uudistekanalile *Russia Today*.

Rahvahääletuse täpne aeg on veel otsustamata, kuid eeldatavasti leiab see aset enne aasta lõppu, sõltudes Šveitsi valitsuse otsusest. 2800-dollarise alampalga taotlemist toetab valitsuses sotsiaaldemokraatlik leer.

Selleks et näidata oma kavatsuse tõsidust, kallasid idee initsiaatorid 5. oktoobril veoautost Šveitsi parlamendi ette Bernis

maha 8 miljonit viiesendist münti, kuna seal riigis elab ligi 8 miljonit elanikku. Juhul kui ettepanek jõustub, leitakse vajaminev raha kõige tõenäolisemalt Šveitsi sotsiaalkindlustuse süsteemist.

„Kui keegi kuskil suudab midagi sellist finantseerida, siis on selleks Šveits. Praegu käivad arutelud jah- või ei-küsimuse ümber. Seejärel tuleb seadusandjatel kindlaks teha, millistest allikatest vajaminev raha leitakse,“ märkis endine Šveitsi asekancler Oswald Sigg.

Enne miinimumtöötasu hääletamist korraldavad šveitslased aga 24. novembril referendumit selle üle, et mitte ühegi asutuse juhi palk ei tohiks ületada miinimumpalka enam kui 12 korda.

Šveitsi ühe suurima kompanii Glencore juht Ivan Glasenberg on seepeale juba jõudnud teatada, et kui see eelnõu jõustub, katseb ta oma firma mõnda teise riiki kolida. Õnneks tema arvamus kedagi ei huvita, sest erinevalt Eestist kehtib Šveitsis rahvavõim, mitte rahavõim.

Häbi teile, Eesti riigijuhid, kes te meie riigi demokraatiast niivõrd kaugele olete tüüriinud! Ja loomulikult on siin oma roll ka rahval, kes sel kõigel vabatahtlikult on lasknud juhtuda. Šveitsiga võrreldavad arengud oleksid realsed Eestiski – rahva piisava julguse ja valitsejate paikapaneku korral.

HIIBUSE NÄDAL

LINNAPEAKANDIDAADID

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

Valitsusmeelseid ei huvita laste narkomaania

Kui lugeda ajalehti, vaadata õhtuseid teleuudiseid või kuulata nädalalõpu jutusaateid, paistab nüüdsete valimiste üks põhiküsimusi olevat erakondade saatus. Kas keegi saab või ei saa pärast valimisi võimule? Erakondi peetakse tähtsaks, mitte inimesi!

MERIKE MARTINSON
Tallinna abilinnapea

Enamik tallinlasi, mina kaasa arvatud, ootab, et valimiskampaanias oleksid esiplaanil sisulised küsimused. Neid probleeme, mille üle arutleda, ju jätkub.

Üks niisugustest küsimustest, milleni erakonnad, avalikkus jt selles valimiskampaanias suure tõenäosusega üldse ei jõua – aga peaksid jõudma! – on üks põletavamaid küsimusi üldse, mille pärast valub suuremal või vähemal määral südant iga Eesti lapsevanem.

Pea silmas noorte narkomaanias, mis ohustab kõiki Eesti lapsi.

Tallinna Lastehaigla saab Vaimse Tervise Keskuse

Alustan heast. Sel kevadel saabus lõplik läbimurre Laste Vaimse Tervise Keskusele.

Viseeriti keskuse rajamise leping, millega käis kaasas Norra valitsuse lubadus anda ehitusse üle 4 miljoni euro. Linna ja haigla pikaajalised pingutused on lõpuks vilja kandnud. Juba pannakse kokku meeskondi.

Keskusesse on planeeritud psühhiaatriline ambulatoorne ja haiglaravi, sõltuvushäiretega laste ja noorukite ning psüühika- ja käitumishäiretega laste ravi.

Hakatakse nõustama lastekaitsetöötajaid ja õpetajaid, peetakse sidet koolidega, tehakse ennetustööd. Kui kõik läheb plaanipäraselt, kerkiks lastehaigla juurdeehitus 2016. aastaks, ent meie soov on saada keskus valmis aasta varem.

Aega ei ole!

Vaimse Tervise Keskuse tulek on suur võit, kuid selle teeb mõruks teadmine, kui palju väärtuslikku aega oleme kaotanud riiklikku toetust oodates. Kulub kümme aastat! Paljud noored on selle aja jooksul oma isikliku võitluse kaotanud.

Võitlen endiselt kurbusega, kui ütlen, et Eesti riik pole seda teemat prioriteetseks pidanud. Üks näide sellest: järgmise aasta riigieelarvesse lubatud huviringide rahastamine on tühistatud. Vahel on tunne, et võitlеме tuuleveskidega.

Olukord on kriitiline!

Aga võitlema peab, sest paljude laste seisund on kriitilisem kui arvame.

Möödunud aastal viidi läbi üle-euroopaline uuring, mis selgitas uimastite tarvitamise ulatust 15-aastaste seas ning käitumist mõjutavaid kaitse- ja riskifaktoreid (osales 14 759 last, neist 3776 Eestist). Keskendun Tallinna lastele.

- Uuringust selgus, et vesiipi oli pruukinud 52% ja alkoholi 81,9% 15-aastastest.
- Purju oli ennast joonud 24,4% tüdrukutest ja 23% pois-test.

- Igapäevasuitsetajaid oli 26% ja viimase kuu jooksul purjus olnud 39%.

- Uinuteid/rahusteid oli pruukinud 10,2% tüdrukutest – miks küll?! – ja 7,1% pois-test.

- Kanepit oli proovinud 24,5%.

- Amfetamiini oli kasutanud 2,3% tüdrukutest ja 4,5% pois-test.

- Inhaleeritavaid uimasteid oli pruukinud 6,8%.

Need ei ole kellegi emotsionaalne hinnang, vaid teadusliku metoodikaga hangitud faktid tegelikust olukorrast. Situatsioon on kriitiline.

Alarmeriv on vanus, mil uimastitega eksperimenteerima hakatakse, aga ka enesetapule mõtlejate hulk.

20% 15-aastastest on narkootikumidega tutvust teinud 11-aastaselt, misjärel „tarbimine saavutab järgneva kahe aasta jooksul teiste Eurooliidu riikidega võrreldes väga kõrge taseme“. Enesetapule mõelnud on kogu vanusegrupis 20%, tihti mõtleb sellele aga 3,6% ehk peaaegu neli igast sajast lapsest!

Kaks kolmandikku sõltuvusaineid kasutanud noortest ei veeda vaba aega vanematega. Tallinna 15-aastastest arvab ca 80%, et elus on väga vähe täiesti kindlaid reegleid ja et milleski ei saa kindel olla.

Samasuguseid tulemusi sai aastaid tagasi Islandi riik, kuid seal suhtuti sellesse kui sõja-seisukorda: president Olafur Ragnar Grimsson kuulutas laste vaimse tervise esmatähtsaks. Selleks tehti selgitustööd ja toimus koostöö perekondadega ning laste endaga nende huvide väljaselgitamiseks; üks lahendusvõtmel oli spordi- ja huviringide aussetõstmine.

Leiti, et sõltuvusainete kuritarvitamise vähenemine on kõige enam seotud vanematepoolse kontrolli, toe ja järelevalvega, aga ka riiklike tegevustega, nagu ametliku täisea tõstmine, tubaka ja alkoholi täielik reklaami- ja nähtavuskeeld ning ostupiirangud, noorte ajaline liikumiskeeld. Viieteistkümmel aastaga viidi

sõltuvusainete tarvitamine miinimumini.

Tulemus oli nii silmapaistev, et ECAD (*European Cities Against Drugs* – Euroopa Linnad Uimastite Vastu) autasustas Islandi presidenti elutööpreemiaga.

Minu soov on, et järgiksime Islandi eeskujuga. Sirgugu ka Eestis terve hingeeluga põlvkond!

Mida teha?

Ühiskonnateadlaste asi on kirjeldada ühiskonna toimuvat võimalikult täpselt. Arvud on olemas. Poliitikuna on minu kohus pakkuda lahendusi.

Need on järgmised:

- Esiteks – ehitame Vaimse Tervise Keskuse võimalikult kiiresti valmis ning toetame kõigiti selle tegevust. Sellest sõltub väga palju.

- Teiseks – toetame Tallinnas huvitegevust ja taotleme, et ka riigis seda toetataks.

- Kolmandaks – teeme kõik, et probleemi ei saaks varjata või eitada. Olukord on kriitiline – seda tuleb teadvustada.

- Neljandaks – kehtestagem karmid piirangud alkoholi-reklaamile.

Mustamäel näen kahte head uudist. Esiteks, Mustamäe poliikliniku renoveerimine. Ka selles majas töötavad arstid on peredele toeks nii nõustamise kui ka suunamisega. Mida rohkem pööratakse tähelepanu laste tervisele, ka vaimsele tervisele, ning mida mugavam ja lihtsam seda on teha, seda parem.

Renoveerime kultuurikeskuse Kaja, kus kindlasti näeme ette rohkem tegevusi ka noortele. Ehk on uus ja moodne maja, kus nüüdisaegsed tehnilised võimalused, noorte jaoks atraktiivsem?

HOIATAB: Tallinna abilinnapea dr. Merike Martinsoni sõnul on liiga paljude laste vaimse tervise seisund kriitilisem kui arvame.

Noorte narkomuulade suur hulk tõestab – Martinsonil on õigus

Äsja tabati Lõuna-Peruus Eesti neid, kes üritasid smuugeldada lennukisse kokaiini. Anneli (19) ja Anne Maarja (22) tabati rahvusvahelises lennujaamas, kui narkopoliitsei avastas rutiinse kontrolli käigus nende käsipagasist ligi kuus kilo kokaiini, vahendab Õhtuleht. Kohvi seintesse ja kaane vahele peidetuna leiti 5815 grammi narkootilist ainet. Kiirtest tuvastas, et tegemist oli kokaiiniga.

Enamik vanglaid on Peruus rāpased, osa kinnipeetavaid peavad magama põrandal, levivad nakkushaigused ja kohati ka HIV, kirjutab ajaleht The Mirror. Endised vangid on rääkinud, et mõnigi kinnipeetav peab müüma oma keha, et soetada hädavajalikku. Raha eest on vangidel võimalik osta süüa, joogivett ja voodipesu, ka nende omaksed saavad saata neile vajaminevat.

Enne Annelit ja Anne Maarjat on Lõuna-Ameerikas narkoveoga vahele jäänud suur hulk noori eestlasi, kes juba aastaid on pidanud taluma sealsete vanglate õudusi. Kahjuks pole kuulda olnud, et Eesti poliitikud avalikult küsiks: mis on lahti meie noorte vaimse tervisega? Mis sunnib neid oma noort elu kaalule panema paari tuhande euro eest?

Küsimus ei saa olla ju kõigest rahas, sest piirid on lahti ja noored võivad välismaal ka ausalt leiba teenida. Ilmselgelt tunnevad noored end riigi poolt hüljatuna. Eesti riik järelikult ei suuda neile pakkuda piisavalt vaimset tuge. Vastutustundetud, millega laskutakse sedavõrd teravatesse ekstreemsustesse, on jahmatav.

Toetame igati Merike Martinsoni ettepanekuid – ka riik peaks panustama noorte vaimse tervise tagamisse, nagu teeb seda Tallinna linn. **Indrek Veiserik**

Läti IT-teadlane: Ma ei taha elada Orwelli kirjeldatud riigis

„Ma ei taha elada riigis, mida Orwell kirjeldas raamatus „1984“,“ ütles Läti IT-teadlane professor Maris Alberts X oma valimisfoorumil, mis kandis seekord pealkirja „Saatan valib Internetis“.

Alberts tõi välja, et kõik Läti suuremad parteid soovivad oma riigis e-hääletust sisse viia. Tema sõnul viitavad e-hääletust toetavad poliitikud just Eestile.

Alberts meenutas Saksa konstitutsioonikohtu 2009. aasta otsust, millega keelustati riigis e-hääletus. Ta väljendas arusaamatust, miks Eestis samamoodi kui Saksamaal e-hääletus keelatud pole.

Meie põhiseaduse § 60 ütleb, et valimised on üldised, ühetaolised ja otsesed, kuid e-valimised seda Albertsi sõnul ei ole. Ta märkis, et ei ole üldse võimalik välja arendada e-hääletussüsteemi, kui võetakse aluseks praegune info-tehnoloogia.

E-hääletus on ohtlik

USA Michigani ülikooli pro-

fessor J. Alex Halderman ütles, et ründeid e-valimistel võib tulla mitmelt poolt.

Manipuleerimist võivad korraldada nii „sisejõud“, erinevad aktivistid poliitilise protesti märgiks, kriminaalkurjategijad või siis teised, valimistulemuste mõjutamisest huvitatud riigid.

Haldermani sõnul on internetirakendused väga haavatavad. Väikesed vead võivad tuua kaasa raskeid tagajärgi, sest IT-inimesed võivad eksida. Seega pole standardsed tarkvaralahendused piisavalt turvalised e-hääletuse jaoks – ausus ja salajasus pole tagatud.

Ameerika teadlane hoiatas, et e-hääletust läbi viivad ametnikud ei tunne ära vigu, mis süsteemis võivad leiduda. Kuna nähtavaid probleeme pole, arvatakse, et kõik on korras, kuid

tegelikult võib selle varjus toimuda hääletemanipulatsioon. Haldermani väitel kulub vähemalt kümme aastat, enne kui e-hääletamine muutub turvaliseks – seega pole tehnoloogia e-hääletuse läbiviimiseks hetkel kindlasti mitte veel valmis. „E-hääletussüsteem on ohtlik eksperiment,“ rõhutas IT-spetsialist USA-st.

Eesti vajab välisabi

Tallinna linnapea Edgar Savisaar rõhutas oma tervituskõnes, et kui valimiste ausus on kahtluse all, võib see halvata kogu süsteemi. Seetõttu peab valimiste ausus olema garanteeritud.

Savisaar mõnits, et Reformierakonna kevadisel juhatusel valimisel valimistulemusi võltsiti e-hääletega. Ta meenutas, et Reformierakonnale alluvad ametnikud korraldavad e-valimisi terves riigis. Linnapea sõnul vajab Eesti e-hääletuste puhuks välisabi.

Oma valimisfoorumil „Saatan

HINGELT AJAKIRJANIK: Päevajuhi Allan Alaküla, kes on Tallinna esindaja Brüsselis, küsimused esinejatele lisasid üritusele sisukust.

TEADLIKUD INTERNETI OHTUDEST: (vasakult) Rein Ruutsoo, Maris Alberts, Harri Hursti ja J. Alex Halderman peavad e-valimisi ebausaldusväärseteks ja ohtlikeks.

valib Internetis” esinesid ka Soome IT-spetsialist Harri Hursti ja Tallinna Ülikooli professor Rein Ruutsoo.

Riigikogu liige Yana Toom tutvustas Douglas W. Jonesi ja Barbara Simonsi raamatu „Rikutud valimisedelid. Kas

Sinu hääli loeb?“ venekeelset väljaannet.

Tekst ja fotod Indrek Veiserik

Valitsusega rahulolematud moodustasid üm

EESTI ENNEKÕIKE: Kogu ürituse jooksul hoiti Eesti lippu kõrgel, sest eelkõige tuldi välja muret avaldama oma kodumaa saatuse pärast.

TÜDIMUS PEAMINISTRIST: Meeleavaldusel osalejad väljendasid oma pahameelt peaministri suhtes, kelle valitsemise ajal Eesti elu on liikunud allamäge.

IKKA KOOS RAHVAGA:

Tallinna abilinnapea nõunik Siret Kotka koos venna-poeg Joosepiga. Paremalt Rein Vinni.

HETK MEELEAVALDUSELT: Keskerakonna noortekogu juhatus liige Inna Fjodorova jagab raadioid, mille abil inimesed said kuulata Keskerakonna raadiojaama.

Ajupesuse Eesti moodi

Kuigi Eestimaa Rahvarinde loomise 25. aastapäeva tuletati meelde ka raadiosaates „Olukorrast riigis“ (14.04.13), osati seda teha idee autori ja eestvedaja nime samahästi kui nimetamata. Küll aga ei suutnud Anvar Samost jätta tõstatamata küsimust: millised ikkagi olid Rahvarinde loojate tookordsed tegelikud eesmärgid – see polevat siiani teada. Suurepärase järeldus, tööpoolest!

ANNE TUURAND
majandusteadlane ja psühholoog

Rahvarinde eesmärgid pole Samostile teada, kuid ESM-iga liitumise aegses saates hakkas Kalle Muulil ühtäkki kahju, et Eesti iseseisvuse taastamise üks juhtfiguure, toona igati lugupeetud isik Edgar Savisaar on oma prestiiži järgnevatel aastatel ise lootusetult maha mänginud. Millest küll säärane tagasihoidlikkus? On ju Keskerakonna (KE) liidri maine kujundamise valdkonnas tööd

tehtud ja vaeva nähtud mehe-moodi. Näiteid selle kohta on küll ja küll.

Pilguheit KE ja tema juhi prestiižikujundajate aastatepikkusele rängale tööle

Ajupesuse on veenmine propaganda abil, eesmärgiks kujundada inimeste poliitilisi, ühiskondlikke või usulisi veendumusi, et muuta mõne isiku mainet masside – s.t enamuse – silmis. Kõlbavad kõik vahendid: laim, mõnitamine, naeruvääristamine, demagoogia, otsene vale või mis tahes samaväärne alatu võte. KE liidri imago väänutamist alustas tandem Muuli–Samost juba rohkem kui kümme aastat tagasi.

Mõningaid noppeid Samosti tolleagestest (2002/2003) sõnavõttudest: „Kes on Savisaar? Ta ei ole keegi. Ta ei ole absoluutselt mitte keegi!“, munitsipaalpolitsei loomise idee on Savisaare salaanistus moodustada Eestis CIA jõu-

struktuuri analoog; pensionitõstmise eelnõu on järjekordne valimispropaganda; munitsipaalorterite ehitamine sünduünnikele on maksumaksja raha tuuldeloopimine jms. Viimase aja „väärtsulikem“ uudis on see, et tasuta ühistransport Tallinnas on järjekordne oma valijaskonna – linnapeakandidaadi Valdo Randpere sõnul „pöõbli“ – äraostmise trikk.

Ajupesuse efektiivsuseks tuleb kõik võistlevad huvid koondata ühe mõjuva sõnumi alla. Selleks kõikehõlmavamaks sõnumiks on valitud „korruptsioon“. Neid kordi ei jõua üles lugedagi, mil Tallinna linnavalitsust on peavoolumeedias tembeldatud suurimaks korruptsiooni- või isegi rotipesaks. Mis sest, et Kanal 2 demonstreeritud dokumentaal-film tõi üldsuse ette pildi korruptsiooni tegelikust ulatusest Eestis, kriminaalkorras süüdi mõistetud kurjategijatest, kes on omakasu eesmärgil opereerinud miljonite ja kümnete miljonitega.

Kalle Muuli: TTV on korruptsioon, varastamine ja sigadus

Kümmekond aastat korruptsioonipesaks tituleeritud Tallinna linnavalitsusel ei õnnestunudki korruptantide edetabe-

lis üldse mingile kohale tulla, esikohast rääkimata. Esinumbriks osutus hoopis Kapo pikaajaline korruptsioonijuhtumite tuvastaja ja menetleja Indrek Pöder. Statistika järgi lobbab korruptsioon eelkõige valitsusasutustes. 2012. aastal mõisteti süüdi üheksa riigiametnikku, Tallinnas üks töötaja. Faktidele vaatamata on IRL-i linnapea-

Kuna mingi inimkoosluse juhi prestiiži on kergem kahjustada sel teel, et tuleb alavääristada kõiki tema ümber koondunuid ja isegi tema toetajaid, siis seda Eesti meedia ka ohtralt kasutab.

kandidaat Kross oma lennuka valimiskampaania, mida Samost ja Muuli nimetavad suurepäraseks, üles ehitanud tervikuna Tallinna linnavalitsusele kui suurimale korruptsioonipesale osutamisele. Riigis valitseva olukorra eksperdi Muulile aga meeldib Krossi kampaania seetõttu, et sellist korruptsiooni, varastamist ja sigadust nagu Tallinna TV ei tohi sallida („Olukorrast riigis“ 06.10). Otsekui oleks kellelgi midagi korruptsiooni ja varastamise paljastamise vastu, kui ainult

seada tehtaks kõikjal samaväärse hasardiga kui Tallinna linnavalitsusest kõneldes. Olgu siis tegu IRL-i juhtpoliitikutest poolt elamislubade massmüügiga Vene kahtlase taustaga äriesteete või selle-sama Krossi pürgimustega riigi rahade abil mõisahärraks, kusjuures häärber sai ehitatud ühest hotellist varustatud loomatopistega.

Tõele au andes – nüüd, kui valitsuserakondi on tabanud üks skandaal teise järel, kuuleme meedias ütlemisi ka nende aadressil. Kuid Samosti suu läbi kõlavad need ikka ja jälle sellesamas võttes, et hullemast hullem on kõigele vaatamata KE. Nii väitis ta (11.11.12), et RE-l ja ka teistel on piisavalt reserve sisemiseks enesepuhastamiseks, samal ajal kui KE on täiesti lootusetu, sest see olevat mingisugune „suure usujuhi ümber koondunud kahtlane moodustis“.

Propaganda põhireegel: mõju tunnetele, mitte mõistusele

Eriti oskuslikult on eespoolnimetatud imidžikujundajad, ja mitte ainult nemad, kasutanud natsi-Saksamaa propagandaministri Goebbelsi õpetuse postulaati: propaganda peab eelkõige mõjuma tunnetele, mitte mõistusele!

Eesti rahva kannatusrohket minevikku silmas pidades on just venevihale rõhumine läbi aegade andnud kõige paremaid tulemusi. On võimatu üle hinnata tandemi Muuli–Samost panust *Edgargate*'i puhkemise ajal Savisaarest vene mõjuagendi ja Eesti mahamüüja kuvandi loomisse. Kuigi Muuli peaks juristina hästi tundma süütuse presumptsiooni reeglit – kedagi ei tohi hukka mõista –, ei pidanud ta paljaks korduvalt rõhutada, et Savisaar olla mangu-nud endiste KGB-lastega kaudu Venemaalt raha oma valimiskampaaniaks. Samost aga ei väsi siinamaani kordamast: RE ja KE suur vahe on selles, et viimane kujutab Eestile tõsist julgeolekuriski („Olukorrast riigis“ 03.04). Ometi peaks selge olema, et riigi julgeolekut nii tohutult ohustav isik istuks süüdistuste paikapidamise korral ammu- ilma trellide taga.

ber Toompea inimketi

10. oktoobri õhtupoolikul toimunud Keskerakonna aktsioonile „Ringkaitsering“ kogunes peaaegu 5000 inimest, kes moodustasid ümber Toompea nimketi kaitsmaks pealinna Reformierakonna ja IRL-i poliitika eest.

Meeleavaldajad moodustasid inimketi, mis algas Toompea lossi eest, möödus Stenbocki majast, kulges mööda Patkuli treppi ja Toompea nõlva ning jõudis piki Falgi teed tagasi Toompea lossi ette.

Krossi sigatsemine lõpetati eos

Aktsioonis osalejad kandsid loosungeid, mis väljendasid rahulolematust valitsuse poliitikaga, ning kinnitasid, et soovivad just Keskerakonna jätkamist Tallinna juhtimises. Meeleavaldus möödus rahumeelselt, vaatamata IRL-i linnapeakandidaadi Eerik-Niiles Krossi kampaaniameeskonna katsetele selle käigus provotseerida. Politsei sekkumisel oli IRL sunnitud oma seaduserikkumise lõpetama, ning protestiaktsioon sai rahulikult jätkuda.

Ürituse käigus jagati osalejatele ka väikeraadioid, mille abil oli võimalik kuulata spetsiaalselt selleks puhuks üles seatud Keskerakonna raadiojaama, mis mängis meeleolukaid Keskerakonna laule ning jagas informatsiooni ürituse käigu kohta. Samuti kõlas raadioetris Keskerakonna esimehe ja Tallinna linnapea Edgar Savisaare tervituskõne.

Tallinnas veel juletakse meelt avaldada

On kurb, et meie peavoolumeedia kujutas kogu üritust negatiivses võtmes. Kohaletulnuid üritati pilada, kuid ei avaldatud sõnumit sellest, miks inimesed kohale tulid ja mis neile kaasaegses Eestis enim muret valmistab. Taaskord tänu meediavõimendusele said valitsuserakonnad, kellele ebaseaduslik üllatusena sekundeerisid ka sotsid, terve valimiskampaania jooksul rääkida vähemtähtsatest teemadest. Pidevat irisemist tänavaukude, väheste lasteaiakohtade jne üle võimendati meedias selleks, et ei tekiks diskussiooni meie kohalike omavalitsuste ees seisvatest suurtest probleemidest nagu väljaränne, hinnatõus ja rahva üleüldine pettumus langeva elukvaliteedi üle. Probleemidest rääkimise asemel rünnati Eesti edukamat ja jõukamat omavalitsust arutult. Ometi on Tallinn jäänud veel eestlastele viimaseks sihtpunktiks, enne kui nad lõplikult pettununa Eestist peredega minemakolivad. Ei pea olemajust oraakel, et ennustada: parempoolsete võimuletuleku korral hakkab suurenema inimeste väljaränne välismaale ka Tallinnast, nii nagu praegu ülejäänud Eestist. Andrus Ansipi valitus on ju edukalt täitnud Brüsseli tellimust pihustada eestlased Euroliidu avarustesse, sest oma traditsioone austavate eestimaalaste asemel peavad meie mullakamaral hakkama peagi kõndima *homo europidicus* 'ed. Kohalike väärtuste kaitsmine sai saatuslikuks Rahvaliidule ja on pannud nüüd ka Keskerakonna suure surve alla.

Ükskõik millise tulemusega valimised Tallinnas lõppevad, sisendab uhket tunnet see, et pealinna inimesed julgevad veel avaldada protesti, samal ajal kui mujal Eestis alistunult, noruspäi, koos peredega lahkutakse massiliselt oma kodukohast. **Tekst ja fotod Indrek Veiserik**

MASSILINE OSAVÕTT:

„Ringkaitseringile“ kogunes peaaegu 5000 inimest, kes moodustasid ümber Toompea inimketi kaitsmaks pealinna Reformierakonna ja IRL-i poliitika eest.

Aga milleks lähtuda tõsi- asjadest ja loogikast, kui meie riigis on võimalik täiesti süüdimatult pilduda pori näkku ühe erakonna liidrile, kui meenu- tada üht eelmise aasta „Kolme- raudse“ saadet, kus Mihkel Raud iseloomustas Edgar Savisaart sõnadega: ogar, „stalinist“, debiilne.

TV3 sari „Omakohus“ tehti vaid üheks saateks?

Kui ühiskondlikul tasandil hetkel millestki rääkida pole, kõlbab inimese mõnitamiseks kasvõi tema eraelus sobra- mine. Alles see oli, kui keegi Veiko Vares hiilis ööpime- duses Edgar Savisaare jälge- des, tuvastamaks tema kaas- sõitjat. Halb komöödia jätkus õhtuses Kanal 2 „Omakohu“ saates kõigi silme all, et vaata- jatele anda hea võimalus lin- napea käitumist hukka mõista. Värgi jääb mulje, et kui peagi pärast nn avasaadet „Oma- kohus“ suleti, tähendab see, et saatesari käivitati vaid esimese saate huvides. Oma soovis Edgar Savisaart diskrediteerida kaldutakse mõnikord lausa absurdi. Nii väitis Muuli mulluses saates „Olukorrast riigis“: „Kui Edgar vägistaks kaamerate ees surnuaial laste laipu, ka siis ei usuks seda keegi.“

Tundub tõepoolest, et meie ajakirjanike avangardi hulgas on pidevalt käimas tihe konku- rents KE-le ja tema juhile Ära- panemise Suurmeistri tiitlile. Ei mingit moraalselt dilemmat! Südametunnistusel ei ühtegi plekki, sest niisugust asja nagu südametunnistus pole eales kasutatud! Ammu on ära unustatud legendaarse ajakir- jandusõppejõu Juhan Peegli kursuse sissejuhatavad sõnad: „Ajakirjanikud võite olla, aga inimesed peate olema!“ Meie arvamustekujundajad on aga väsimatult ammutanud kätte- näidatud õnneallikast edu enesele ning au ja kuulsust valitsuskoalitsioonile.

Peavoolumeedia järeldus: Tallinna elanikest 42% on debiilikud

Kuna mingi inimkoosluse juhi prestiiži on kõige kergem kahjustada sel teel, et tuleb alavääristada kõiki tema ümber koondunuid ja tema toetajaid, siis seda moodust Eesti meedia ka ohtralt kasutab. Samosti suust oleme juba aastaid kuulnud ühte ja sama mõnitust – „Kuidas seda nüüd nagu sõnastada, et ka keskerakondlased ja nende valijad sellest aru saaksid?“. Niisiis kannatavad riigis valitseva olukorra peaspetsialisti arva-

tes arengupeatuse all mitte ainult KE juht ja erakonna liikmed, vaid ka kõik selle erakonna valijad, keda on EMOR-i viimase kinnituse andmeil 29% eestimaalastest ja 42% pealinlastest.

Sama meelt oli ühes „Kolme- raudse“ saates (2012) Mihkel Raud, kes nimetas Keskerakonna liikmeid „idiotideks“. Maha ei jää Rahvusring- häälingu saatejuht Aarne Rannamäe, kelle arvates „see elanikkonna grupp, kes Keskerakonda valib, ei saa sellest jutust (KE rahastamise süüdistus – A.T.) lihtsalt aru,“ („Rahva teenrid“, 06.10).

Huvitav, et Eestimaal elab niipalju debiilikuid ja idioote, kellest suurem osa on koon- dunud millegipärast Tallinna. Kuigi meedia on loonud KE valijatest pildi kui väheharitud ja rumalast kontingendist, ja rumalast kontingendist, on tegelikkus vastupidine. Vastu- võtlikkust ajupesule soodustavad madal haridustase, dog- matism ja ebakindlus oma positsiooni suhtes ühiskonnas. See kõik tekitab lihtsakoelist mustvalget mõtlemist. Kuna Keskerakonna valijate hulk kasvab, saab järeldada, et tege- mist on hoopis harituma ja intelligentsema elanikerüh- maga.

Ehk kokkuvõtteks: rahvas on ajakirjanikest targem ja ausam.

Meedia lööb valitsuse trummi

Uskumatu, kuidas endiste keskerakondlaste laimavatest ütlustest on pea- voolumeedia teinud terve Keskerakonna vastase kampaania.

MARIKA TUUS-LAUL

Riigikogu liige

Olen osalenud üheksatel valimistel (nii koha- like omavalitsuste ja Riigikogu kui ka Euroopa Parlamendi valimistel) põhiliselt esinumb- rina ja olnud kõik need aastad ka Keskerakonna juhatuse liige. Olen olnud ka Keskerakonna Tartumaa piirkonna esimees – samal ajal, kui Henri Kaselo oli piirkonna koordinaator. Täna töötab ta Brüsselis Siiri Oviiri nõunikuna ja kandideerib SDE nimekir- jas.

Mingeid rahapakke pole KE piirkondades olnud, küll aga on neid olnud Reformil ja IRL-il

Kuid mina tahan täna meenutada, et tegime Henriga aastaid tagasi head koostööd, kõik sujus pingevabalt. No ei tea mina küll juhtu- mist, et meile anti mingeid rahapakke, no ei olnud! Põhiline jutt oli ikka selles, et peale tavapärase piirkonnaraha ei antud valimis- teks mingeid vahendeid, nagu seda paistab maapiirkondades palju olevat oravatel ja IRL- il, kui kampaania mõtmeid vaadata. See on ju silmnähtav vahe.

Erakonna nimekirja esinumber on ikka ise vaadanud, kuidas toime tulla, sageli ajalehti ise kokku pannes ja otsepostitust rahastades. Mind pole keegi sundinud seda repliiki kirju- tama, kuid väidan, et sellist sularaha ei ole olnud ja koos Kaseloga piirkonda vedades pole mina küll seda näinud.

Ärge tellige enam Päevalehte!

Eesti Päevalehe pikaajalise tellijana loobusin just nüüd selle tellimisest ja soovitan seda teistelgi tellijatel teha. Olen ise hariduselt ajakirjanik ja näen, kui ühepoolset kontrolli- mata ja tasakaalustamata infot seal aval- datakse. Ega Postimeeski palju parem ole, kuigi nn Lausingi–Kaselo–Viisitamme juhtu- mis on Reformierakonna-sõbralik Postimees siiski olnud vaikselt.

Meie ajakirjandus ei aja meie oma Eesti asja, vaid omaenda asja. Eesti ajakirjandus on poliitikas peategelane, viskub ise valimis- võitluse ja ütleb otse ära, keda peab valima ja keda paariaks tunnistama. Meie meedia on kompromissitult ühekülgne – parempoolne ja valitsustruu. Ja löönud läbi aegade parem- poolset trummi.

Luige väljaanded pilluvad soppa

See on ka vilja kandnud: 22 vabandusaastast on 18 ja pool aastat võimul olnud nemad. Ja

nende võimu tulemusi maitsevadki need Eesti inimesed, kel on väiksed palgad, kel pole tööd ja kes rändavad välja. Pensionidest pole üldse mõtet rääkida – need on tööinimestele alan- davad. Selle kõik on põhjustanud Isamaa (Res Publica) ja Reformierakonna poliitika, ning neid on tõstnud võimule ajakirjanduse pea- vool.

Miks peakski tellima näiteks IRL-i poole padu- lookas Hans H. Luige „Eesti Päevalehte“, mis paiskab aastaid vahetult enne valimisi (et suures kampaaniamõllus ei jõuaks Keskerakond enam vastuargumente esitada) mudasoppa tsentris- tide vastu, kelle eksistentsi mõte on välja kujun- dada riiki hoida suutev keskklass? Miks pea-

Marika Tuus-Laul

voolumeediale meeldib variant, kus on vähe rikkaid ja palju vaeseid ning mis väikesele riigile üldse ei sobi?

Aga tagasi tulles kunagise noore sõbra Henri Kaselo juurde – ta võiks ikkagi ausaks jääda ja mitte lasta ennast nõrist tõmmata neil inimes- tel, kes Keskerakonnast lahkunud ja keda paremmeedia oskuslikult (kuid pealtvaadates haledalt) ära kasutab. Eesti inimesed sellest ainult kaotavad.

Heimar Lenk pakub Valgas kohvi!

Kandidaat nr 130 Valga linnavolikokku on Heimar Lenk.

Neljapäeval, 17. oktoobril kell 11 pakub Heimar Lenk kohvi Keskerakonna Valga büroos (Vabaduse 19).

Kohal on Keskerakonna valimisnimekirja liikmed. Räägime Valga linna tulevikust, kohalikest valimistest ja sellest, mis saab kogu Eestist pärast neid valimisi.

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
Kesknädal

Ajagem Eesti asja!

Peab tõdema, et praegune valitsuskolitiisioon on seda Eesti asja „suurepäraselt“ ajanud ja nüüd „õigustatult uhke“. Sõjaajal põgenes siit umbes 70000 eestlast, aga meie kaasajal on läinud kolm korda rohkem. ETV pilab ENSV-teemat, kuid ENSV-s oli rahval kõht täis ja töö kindlustatud – see jääb tänapäeval paljudele ainult unistuseks.

Nõnda ajabki IRL Eesti asja. Endisest kõrge majandusliku potentsiaaliga riigist on saanud üks Euroopa Liidu vaesemaid; meist on vaesuses eespool vaid Rumeenia ja Bulgaaria. Praegune valitsus püüab võimul püsida veel paar aastat ja pole kahtlustki, et Eurooliidu vaeseima riigi tiitli võibki pälvida Eesti.

Tõsiseks takistuseks sellisel teel on seni olnud pealinn Tallinn, kus rahvas elab tunduvalt paremini kui ülejäänud riigis. Sellega seoses on valitsus koos valitsusmeelse meediaga asunud vahendeid valimata diskrediteerima pealinnas võimul olevat Keskerakonda ja linnapea Savisaart. Valitsuse ainuke eesmärk on kohalike omavalitsuste valimisel kõrvaldada võimult Keskerakond ja upitada võimule mõni ohmu, kes oleks võimeline lühikese ajaga tagama linna-rahva vaesumise. Selle nimel on kogu meedia ja võimuletrügijad oma propagandaga minetanud autunde ja inimväärikuse.

Pole ime, et Tallinna noored pakkusid IRL-i linnapeakandidaadile Krossile hullusärki, milles ta kindlasti tunneks end mugavamalt kui Tallinna meeri toolil! Keskerakonna ja Savisaare muttatampimine aga ilmselt annab loodetule vastupidise tulemuse.

Rahvas pole rumal. Kõigile on näha, mis riigis toimub. Eesti asja ajamine IRL-i moodi on viinud selleni, et president kardab rahvast, soovides peita end barrikaadide taha. Näis, kunas valitsus sama teed läheb? Rahvale on selge, et ainus võimalus senises elus midagi muuta on kohalike omavalitsuste valimistel loobuda IRL-i ja Reformierakonna saadikukandidaatide toetamisest. Sama kehtib ka igasuguste poliitbroilerite ja -beibede suhtes.

Võim kuulub rahvale! Tõestagem seda valimistel!

Elmar Hollmann,
90-aastane pensionär Kärdlast, Hiiumaa

Sõna võib olla nii ülesehitav kui ka hävitav. Ükskõik kuidas räägime, kas halbu või häid asju, ikka võimaldame neile vastavate tulemuste ilmiskstulekut. Ja kahjuks ei oska me öeldule kunagi ise hinnangut anda. Meenutame, kui vägevad ja kurjad üleskutsed tulid nii Hitleri kui ka Stalini suust. Seejuures õhutati ka rahvamasse neid järgima. Sel kõigel olid ju kohutavad tagajärjed – me nägime neid tagajärgi. Kuid ikkagi ei saanud neist maailma võitjaid. Kus nad nüüd on?

Praegu näeme-kuuleme erakondade põhjapanevaid hüüdlauseid nende reklaamid. Aga millest öieti räägivad need lausungid? Kui öeldu kannab endas kahemõttelist ja kurja eesmärki, kaob see nagu õletuli. Kui keegi tahab olla üle-

kohtune, kaval ja kade – siis varem või hiljem leiab see valik oma allikad üles.

Kui keegi on kangesti uhke – siis, mille üle küll? Kas teiste tehtud töö või enda alatute kelmuste üle?

Kes tõsiselt uhkust tunda võiks, ei ütle seda, vaid rõhub rohkem enda antud lubaduste täitmisele, sest töö kiidab tegijat nagunii.

Tulles tagasi sõnajõu juurde, meenub Balti kett, kus rahvas ühel meelel hüüdis: „Vabadus! Vabadus! Vabadus! Vabadus!“ See sündmus oli võimas ja tähenduslik – vaimus võeti kolm kaotatud riiki tagasi juba sel hetkel, kui rahvas seisis, üksteisel kätest kinni. Midagi ilusamat ja õilsamat ei oska ette kujutada. Vabadus tuli!

Olin lapsena koos perega Siberisse

küüditatud. Kodust lahkusime teadmise, et igaveseks – andsime nõudmisel isegi vastavad allkirjad. Aga ise me toimusse ei uskunud. Igakord kui olime Siberis omavahel, oli keelel vaid üks ja seesama: küll me peagi koju tagasi saame... Ja nii ju läkski!

Kui rahvamassis oli uuesti iseseisvaks saamise ajal veel segadust ja ebakindlust, siis oli siiski üks suur osa rahvast kindlal seisukohal nii vankumatult, et ei lasknud mingisugustelgi jõududel end kõigutada, riskides teatud olukordades isegi eluga. Ja meie vahva Heinz Valk astus julgelt üles ja laskis uhkelt kõlada: „Ükskord me võidame NIIKUINI!“ Ja võitsimegi.

Kogu meie rahvas ei ole pugejad, reetjad ja vandenõulased, vaid on

palju vapraid ja mehiseid mehi ja naisi, kel on kindlameelsust ja sirget selga ning kes ei kohku iga tühja müra pärast, vaid tulevad toime ka tänases, selles eriti toores õhkkonnas, suudavad jääda isendiks, vaatamata kõigele. Turvaline on teada, et heade sõnade ning ausate ja õiglaste tegude taga on kindlalt olemas üks meile nähtamatu jõud, mis aitab kõige rängemateski olukordades. Seetõttu pole eriti lootust ka neil, kes ülekohtu teenivad.

Püüdke olla inimesed, kes pooldavad õigust ega lase end ebaõiglustest mõjutada! Tehkem oma valikuid oma südametarkuse järgi! Ka nüüd – valimistel!

V. Saarman, valija Valgast

Mina olen uhke...

... Edgar Savisaare üle, kes on Tallinna arukalt juhtides näidanud, et kõik tallinlased võivad uhked olla oma linna üle.

... Tallinna TV üle, kus sõna saavad nii poliitikud, sotsioloogid, majandusteadlased, juristid kui ka muude erialade asjatundjad. Eriti olen uhke Mart Ummelase ja saate „Meedia keskpunkt“ üle.

... ajalehe „Kesknädal“ üle, kus ajakirjanduseetikat järgivad ajakirjanikud kajastavad tegelikkust elu Eestis.

Nõnda olen enesele selgitanud Eesti üle uhkuse tundmist. Mulle jääb mõistmatuks, missugune uhke Eesti asi on Valdo Randperel ja Eerik-Niiles Krossil ning kuhu nemad oma Eesti asja ajavad?

Helgi Kreek, Rakvere
Keskerakonna liige 1995. aastast

„Antikorruptant“ Krossi tegusid

meenutades ei pääse mööda faktist, et kunagine Toompea miljonikrooniste korteritega sahkerdaja Eerik-Niiles on hakanud „mõisahärraks“ trügima. Selliseid „ettevõtluse edendamise fondirahaga“ tegutsejaid ei tohiks isegi mõisavalitsejaks nimetada – nad vaid opmanid! Las jääda neile õigus sellisel ülesvuntsitus surmani elada, kuid pärijad saagu vaid osaku, mis on proportsioonis „mõisahärra“ isiklike korruptsioonivabade kulutustega.

Erakondlik soovitus valimisteks: kuna kandidaadid ei jõua oma agiteerimiskäikudel kõiki valijaid läbi käia, tuleks leida kohalikke aktiivseid kodanikke, kes selgitaksid neile naabritele, kes ei ole Eesti Vabariigi kodanikud, et käsilolevad kohalike volikogude valimised on nende jaoks Eestis ainuke võimalus oma seisukohta avaldada. Valimiste tulemused olenevad valijate aktiivsusest. Ja selleks, et ei toimuks valimisedelise „sisseviskamist“, tuleks jälgida valimaskäinute arvu.

J. Männik, Tallinn

Lollitamisest

Seniajani, kui prokuratuur oli Ansipi käepikenduseks poliitilistes protsessides Keskerakonna vastu, otsekui ei märgatudki, et see on üks demokraatiavastane tegevus. Aga otsekohe, kui peaprokurör keeldus aktsepteerimast Tarmo Lausingu aegunud ja tõestamata „paljastusi“ Keskerakonna suunal, ning ta peaministri suunal selle eest pahandada sai, kerkis küsimus: kas peaministri pahameel prokuratuuri aadressil pole mitte valitsusjuhi sekkumine prokuratuuri tegevusse?

Vana küsimus: kas meil teatakse midagi demokraatiast või rakendatakse seda vaid konjunktuurilt – lollitamiseks? Võimuorganite kasutamine võitluseks opositsiooniliste jõudude vastu ongi üks riigielu diktatuuride hülbed.

V. Peterson,
Tallinn

Mida tegelikult taotlevad

Tallinnas valimisaktiivsuse tõusulainel välja hõigatud loosungid, et võim linnas tuleb kukutada? Ja seda sellises linnas, kus rahvastik pidevalt kasvab, sest siin tahetakse elada, ning kus on tehtud olulisi ja kasulikke uuendusi.

Kes tahab linna juhtida, ei tohi olla tehtu lammutaja, vaid peab end heast küljest näitama. Linnajuhtimisse viha ja vaenu toomine takistab linna arengut, millest saab osa iga tallinlane.

Praegune Tallinna juhtimine on olnud suisa kunst – suur oskus ründajatega toime tulla. Linnaasjade seis on hea, linn vajab stabiilsust. See olgu eesmärk!

Nüüd on valijate aeg otsustada: kas jätkame targalt või ebatargalt, stabiilselt või tasakaalutult?

Ühe keskklassi kuuluva keskeestlase kirjast

Keskerakonna vaenajatele

Kui uhkus ajab upakile ja kõrkus kõõrdi vaatama, kui vihkamine võtab võimust ja kadedus karvu kitkuma, siis poliitikuna oled läbi – jääb sinu osaks häbi-häbi!

Keskerakondlane
(nimi toimetusel teada!)

Miks tahaksin elada Savisaare polis´es*

Briti suur riigimees Winston Churchill hoiatas: see, kes ei huvitu poliitikast, riskeerib sellega, et teda hakkavad valitsema hullumeelsed.

Keskerakonna kasuks on aidanud otsuse langetada ühe teise väärika riigimehe Arnold Rüütli hoiatus oma presidenduuri algusaastal: Eesti Vabariik on laevukeseena ohtlikult paremale poole kreenis ja teoreetiliselt peaks praeguseks parempoolsusest juba kummuli olema, aga teda hoiavad veel vee peal valijate enamuse pidev püksirihmapingutamine ja ka rumalus, millel polevat, Einsteini määratlust mööda, piire nagu Universumilgi.

Vaadates tuima järjekindlust, millega me ikka ja jälle meid valimislubadustega petnud ühtesid ja samu võimureid tüüri juurde valime, meenub ühe juba minevikuriigi voluntaristid

peasekretäri Nikita ütlemine: kui sind esimene kord petetakse, pole sina süüdi, kui teine kord, olete mõlemad süüdi, aga kolmandal korral oled ainult ise süüdi...

Ei püüagi hakata üles lugema kõiki valimiseelseid lubadusi, millega meid petetud on, sest enne läheks päike looja. Peatun vaid 2014. a riigieelarve arutelul, kus meie rahandusminister ütles möödaminnes, et jätame ära juba korduvalt lubatud huviringirahad lastele ega tõsta ka tulumaksuvaba miinimumi, aga seejärel lubab meie peaminister, et järgmisel aastal Eesti inimeste toimetulek paraneb...

Üleskutse

Ma ei kutsu üles olemasolevat rikkust ümber jagama, kuigi tegelikkuses toimub ümberjagamine igapäevaselt – ikka vaesemalt enamuseltrikkamale

vähemusele. Kuna aga juba Vana-Roomas taibati, et täis söönud kõhuga ori tegi paremat tööd kui näljane, siis kutsun kogu ühiskonda üles rikkuse suurendamise asemel hakkama vähendama vaesust – kahte kõhtu pole kellelgi, ühte aga peaksid kõik piisavalt täita saama.

Meenub ka, kuidas ühel Keskerakonna kongressil Siiri Oviir ütles kõnetoolist, et ta ei oska Brüsselis vastata oma kolleegide küsimusele: miks Eesti riik näljutab oma rahvast ega võta laenu, sest lubatud kuni 60-protsendise laenuga SKT-st tuleb iga Euroliidu riik toime ning laenust saadav kasum on suurem kui laenuga seotud halduskulud?

Müstiline „keskmine palk“

Pöördun nüüd kõigi nende

poole, kellel on küll õnn käia täiskohaga tööl, aga kes ei saa selle eest müütilist keskmist palka, mis pidavat olema vähemalt 900 „eurorubla“. Teadke, et alates 1994. aastast ei lähe teie tööaastad enam pensioniaastate hulka võrdset, vaid ühe pensioniaasta eest peate tegema kuni 3 aastat madalalpalgalist tööd ja tulevikus hakkate saama vaid nn. rahvapensioni, mis jääb 200 „eurorubla“ kanti.

Teadke, et vaid Keskerakond seisab selle eest, et niisugune karjiv ebaõiglus ära muudetakse ja rikkuse suurendamise asemel hakataks vähendama vaesust. Kui rikas sööb kaks kana ja vaene ei söö midagi, siis keskmiselt sööb kumbki ühe kana. Niipalju siis „keskmisest“.

Valima peab minema!

Pöördun ka nende poole, kes on

pettunud kõigis erakondades ega käi juba aastaid valimas. On öeldud: ära karda vaenlast, sest äärmisel juhul võib ta sind vaid tappa; ära karda sõpra, sest äärmisel juhul võib ta sind vaid reeta; ära karda ka kallimat, sest äärmisel juhul võib ta sind vaid petta; **karda ükskõikseid – nemad ise ei tapa, ei reeda ega peta kedagi, aga nende vaikival nõusolekul tapetakse, reedetakse ja petetakse päevast päeva sadu ja tuhandeid.** Soovitan kindlasti minna valimiskasti juurde ja kirjutada valimisedelile kasvõi kolm X-i, sest siis ja ainult siis võtate e-valimiste serverisse tunginud häkkerilt võimaluse manipuleerida teie hääldetega. Mul pole e-valimiste aususes kahtlust, mul on selles osas vaid kõhklusi – nagu ütles kunagi meie estraadilegend Eino

Baskin. Olen uhke kuulmast temaga juba aastaid ühte ja samasse erakonda.

Kuna kõigi Win-programmiga varustatud arvutite kõvakettal olev info on kollektiivne omand ja kuna sellest infost on võimalik ka koopiaid teha, siis rääkida mingist kaitstud infost on kas asjatundmatus või teadlik faktide varjamine. Seda aga, et võimaluse puhul kasutatakse võltsimist ka siis, kui selleks puudub otsene vajadus, nägime viimati alles tänavu ühe erakonna sisevalimistel.

Kuidas vaesust kahandada?

Et mitte jääda paljasõnaliseks, pakun vaesuse vähendamiseks välja Keskerakonna põhimõtetest lähtuvalt järgmist: – kehtestada ka Eestis enamikes riikides toimiv astme-

Mingem valima!

[--]
Oktoobri hämaruses rõskes kuldsuiseid maske kiskub maha.
Ei keerata teist ette põske, kui annab jalga panna taha...
Veel parem kanda märtrimärki, kõik keda kurjalt kiusavad. On kõrvalt kaeda seda värki kui mingit kääbikutemaad.
[--]

Ubinase värsiloo algust ja lõppu loe: www.kesknadal.ee

Palk silmast!

Pindu otsitakse teiste silmast, aga oma silmas palki ei nähta. Seda tuleb aeg-ajalt mitmel pool ikka ette. Eriti viljakas otsimisajal on tavaliselt valimiste eel – siis saab isegi asjakohast kōduvara ära kasutada. Näiteks Tallinnas ollakse Savisaare vigade otsimisel mindud isegi selleni, et pealinna linnapead süüdistatakse Eesti rahva suures väljarändes, kuigi Tallinnas elanike arv pidevalt kasvab. Parempoolsed on olnud viletsad majanduse arendajad ja ollaksegi alati hädas riigieelarve lappimisega. Nüüd on vaja mis tahes hinnaga kätte saada Tallinna rahad ja neid laristades riiki uhkelt edasi valitseda. Võib aga arvata, et parempoolsete võimule pääsedes hakkaks kindlasti kasvama ka väljaränne Tallinnast. Meil Elvas on tulnud pikka aega kannatada oravate ainuvõimu. Elanike arv ongi siin „edenenud“, ikka vähenevise suunas. Üks näide oravate "saavutustest" linnaelu reformimisel – Elvas pole enam linnarahval üldkasutatavat sauna, elvalased peavad Rõngus saunas käima.

Asta Rennit-Luksepp, Elva, Tartumaa

line tulumaks;
– tõsta tulumaksuvaba miinimumpalka ja siduda see kõrgemate riigiametnike palkadega;
– kehtestada lastetulumaks, sest kui lapsi ei sünni, on kõik muu vaid tühikargamine;
– ühitada presidendi ja peaministri ametikoht, panna rahvaasemike arv vastavusse rahvaarvuga ning viia seejärel haldusreform lõpule;
– taastada ettevõtete tulumaks;
– iga tööaasta peab andma ühe pensioniarvestusaasta.

Päikest kõigile!
Ausaid valimisi ja kontrollitavaid hääletulemusi soovides

Valter-Jaan Osis, Võru

* polis – Vana-Kreeka linnriik

Kõige taga on hirm ja viha

Tänavuste valimiste eel on tugevnenud Eesti Keskerakonnale ja selle esimehele Edgar Savisaarele kambaka tegemise soov. Kellegi meelest on õhus hädaoht: järsku saavutavad keskerakondlased võimu kohalikes omavalitsustes? Tallinnas ollakse selle võimuga nagu harjunudki, kuid ülejäänud „pääkapikud“ koondavad ridu – vaja ühineda enne valimisi, ja siis üheskoos Keskerakonna vastu minna!

IVO KUUSK
Eesti kodanik

Eesti taustaga soome kirjanik Sofi Oksanen on hinnanud Eesti olusid ja inimesi nõnda: kõige taga on hirm! Valitsus ja valitsejaid upitanud majanduse ja panganduse liit on hirmul, et võim võib käest libiseda.

Eesti valijaskond on seni omaks võtnud parempoolse maailmavaate. Vihatakse kõike, millel tundub olevat sotsialismihõngu. Olgugi ise paljas ja näljas, valitakse valimistel ikka Reformierakonda – sest muidu müüb Savisaar meid Venemaale maha! Kas ja miks ta peaks seda tegema, pole tavalisele inimesele tähtis – aastaid ajuloputust teinud kroonumeedia on selle eest hoolitsenud, tagudes pähe: Savisaar on ohtlik! Ometi nõustatakse, et Savisaar on Eesti kõige tugevam poliitik. See tekitabki poliitikutes viha, sest tippu saavad tõusta ainult egot-sentriksed – et jõuda võimule kas või üle laipade. Siit on ka arusaadav, miks on Keskerakonnast nii sageli ja nii arvukalt lahkujaid. Savisaar on mõnel ees, temast ei saa üle ega ümber, oledki alati erakonnas „teine ešelon“. See aga ei mahu mõnedel hinge, sest enda arvates on nemad ikkagi parimad.

Nõukogude väikekodanlus

Edgar Savisaarel on suur toetajaskond, aga ka vaenlastest ei ole puudu. Savisaart ei sallivatav osa rahvast, kes saavutas nõukogude ajal mõningase heaolu (individuaalelamud, „Ladad“, suvilad). See oli algav nõukogude keskklass. Nüüd on need vaevatud hinged raskustes, ning lauldes lauluväljakul Eesti Vabariigi poolt, tulevad Edgar Savisaart kommunistiks sõimama. Need isikud ei kannata võimu. Tugeva isiksusega juht on nende meelest kahtlane, siit siis Savisaare probleem – ta ei pälvi keskklassi armastust, vaid pälvi viha.

Viha aga võtab äärmuslikke mõtte – kuni füüsilise likvideerimiseni (tapmiseni) välja. See mõte oli õhus juba 24. augustil 1991. aastal ERSP suurkogul (vt Eesti Ekspress 4.01.2007, andmed ERSP arhiivis). Kuidas IRL kui ERSP järglane kommenteeriks oma selliseid maffiaplaane?

Koostöö Edgar Savisaarega ei tule kõne allagi – nii deklareerisid kõigi paremerkondade juhid Postimehes tänavu 5. septembril. Hirm ja viha pimestavad nende silmi. Riigil kohe peab olema sisevaenlane. Seda pidevalt vaateväljal hoides ei jäeta rahvale aega mõelda tegelikule olukorrale. Ajakirjandus mõnitabki Keskerakonda naudinguga – võrdsust ja vabadust võib anda ainult eliidile, uuele Eesti aristokraatiale.

Eesti aristokraatia

Seda lõiku võiks alustada Kaarel Tarandi mõtteheitusega Eesti Üliõpilaste Seltsi albumist (Tarand, K. Kasvuraskused. EÜS Album XVIII, 2000, lk. 53-60): „.../ Ühiskonna arengu tagamiseks on aristokraatia olemasolu vältimatu /.../, saame põhisuunad, millele EÜS lähikümenditel keskenduma peaks, sest kes veel kui mitte EÜS sobib täitma eesti aristokraatia osa. /.../“

Eesti aristokraatia tegemine edeneb jõudsalt: meil on juba uued mõisahärrad (Mart Helme ja Eerik-Niiles Kross), usinasti tellitakse perekonnavaepe. Uued tõusikud on juba saanud üle 300 isikuvapi, olgu see või „kuretiib kalasabaga“, sest on enesetunnet kõditav, kui sind „pingviinide paraadil“ esitletakse kui von Tarand või sir Laar.

Oskar Luts on oma romaanis „Suvi“ kirjeldanud neid „rahvavalgustajaid“, kes teevad naljakaid hüppeid mingisuguse otsitava aristokraatia poole. Neist mõni hüppab aeg-ajalt haruldaset kõrgele, saab sellest otsitavast „aristokratismist“ hammastega kinni ning kõlgub mõninga aja maa ja taeva vahel. Harielikult katkevad hambad, mõnikord rebeneb miski seal üleval, ja siis langeb kõlkuja alla tagasi, tükk „aristokratismi“ irvitavates orjalõugades. Kogu seda tõusiklikku eneseupitamist ja võimuahnust juhhib meie ajakirjandus.

Eesti ajakirjandus

Üks mees on öelnud: kelle käes on ajakirjandus, selle käes on avalik arvamus; kelle käes on avalik arvamus, sellel on õigus; kellel on õigus, selle kätte läheb võim.

Eesti ajakirjandus on valitseva eliidi teener. Olles neljas võim, on ta end müüdnud majandus- ja pangandusklikile. Eesti ajakirjandus külvab viha. Hirm, et Keskerakond võib tulla Eestis võimule, ajab parempoolseid marru. Arulage vihkamine viib kohati groteskini. 19. jaanuari saates „Olukorrast riigis“ ei väsinud Anvar Samost koradamast, endal hääli vihast kime: „Kes on Savisaar? Ta ei ole keegi, ta ei ole absoluutselt mitte keegi!“ Jne. Võitlus

käib Savisaare vastu, nii et kivi ei jää kivi peale. Kallutatud ajakirjandus võib kirjutada lõpmatuseni, seda enam kohalike omavalitsuste valimiste eel. Aga rahvast ei saa lõpmatuseni lollitada. Inimesed on mõtlemissvõimelised – kaua sa ikka end ninapidi vedada lased. Veel kord klassikuid tsiteerides: Inimesed, olge valvsad!

“Meedia keskpunkt” Tallinna Televisioonis

16. oktoobril k 19.15 ja kordused

■ Meedias ilmub Edgar Savisaare avalik kiri Toomas Hendrik Ilvesele, kes arvustas Keskerakonna Ülemiste liiklussõlme pidulikkude avamist. Vastuskirjas meenutas Savisaar Ilvesele aga, et kui Ülemiste liiklussõlme avamiseks kulutati 30 000 eurot, siis eurorahale ülemineku ja kampaania „Euro hindu ei tõsta“ pidustustele raisati 11,2 miljonit krooni maksumaksja raha. Kus Ilves siis oma noomimisega oli?

■ Valitsusmeedia on ühise rindena liitunud valimiskampaaniaga ja asunud tümitama

Keskerakonda ning kiitma riigi juhtparteisid. IRL-i Kross saab üha uut eetriaega ERR-is ja tema avalik ülistamine sarnaneb nii Brežnevi kui ka Hitleri ajaga.

■ Anvar Samost lasti lahti Postimehe vastutava peatoimetaja kohalt!!! Janek Luts lasti lahti Eesti Expressi peatoimetaja kohalt!!! Miks???

Saates tavameeskond: **Urmi Reinde, Mart Ummelas, Heimar Lenk**

TT
TALLINNA TELEVISIOON

TALLINNA TV
21. – 27. OKTOBER

ESMASPÄEV, 21.10

08:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
08:10 Pühapäevate*
08:55 Koprapoja seiklused (Prantsusmaa, 2008) Dokumentaalfilm.
10:10 Geeniused 3/3*
11:00 Kultuurimeeter*
11:45 Roheline Tallinn*
12:15 Oma Valitsus*
12:45 Korvpall. BC Kalev/Cramo - Nizhny Novgorod*
14:35 Taani päev Roostal. Andersi ja Morteni pidusöök*
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 199/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Terve tervis
19:40 Päevakava
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Ühistegevuse pooltund
21:30 Armastus koolera ajal (USA, 2007)
23:50 TÄNA. Uudised*
00:50 Draamaseriaal. Armuleek 199/304*
01:35 Terve tervis*
02:00 Päevakava*
02:20 Ühistegevuse pooltund*
02:50 TÄNA. Uudised*
03:50 Info TV

TEISIPÄEV, 22.10

08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 199/304*
09:45 Ühistegevuse pooltund*
10:15 Terve tervis*
10:40 TÄNA. Uudised*
11:40 Päevakava*
12:00 Maatriks*
12:45 Ülekanne Riigikogust*
15:45 Ookeanimaailm (Suurbritannia, 2009)
17:05 Ühistegevuse pooltund*
17:35 Terve tervis*
18:00 TÄNA. Uudised
18:00 Draamaseriaal. Armuleek 200/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Miniseriaal. Kuritööd
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Mõtlemis taas
22:00 Sisering (Prantsusmaa, 2009)
23:35 TÄNA. Uudised*
00:35 Draamaseriaal. Armuleek 200/304*
01:20 TÄNA. Uudised*
02:20 Mõtlemis taas*
03:20 Info TV

KOLMAPÄEV, 23.10

08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 200/304*
09:45 Miniseriaal. Kuritööd*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 Vintskapist soklini*
12:00 OTSE: LV Pressikonverents
12:30 Mõtlemis taas*
13:30 Sisering (Prantsusmaa, 2009)*
15:05 Arktikalugu (USA, 2007)
16:30 Mõtlemis taas*
17:30 LV Pressikonverents*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 201/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Päevakava*
21:20 Paabel (USA, Prantsusmaa, Mehhiko, 2006)
23:45 TÄNA. Uudised*
00:45 Meedia keskpunkt*
01:30 Draamaseriaal. Armuleek 201/304*
02:15 TÄNA. Uudised*
03:15 LV Pressikonverents*
03:45 Info TV

NELJAPÄEV, 24.10

08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 201/304*
09:45 Meedia keskpunkt*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 LV Pressikonverents*
12:00 Paabel (USA, Prantsusmaa, Mehhiko, 2006)
14:25 Info TV
15:50 Võitmatu Raudmees (USA, 2007)
17:15 Meedia keskpunkt*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 202/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Suvekool. Tasuta ühistranspordi kapital
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Dokumentaalfilm. Hitleri viimased päevad

21:55 Völufliöö (Prantsusmaa, Suurbritannia, 2006)
00:10 TÄNA. Uudised*
01:10 Draamaseriaal. Armuleek 202/304*
01:55 Suvekool. Tasuta ühistranspordi kapital*
02:40 TÄNA. Uudised*
03:40 Info TV

REEDE, 25.10

08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 202/304*
09:45 Suvekool. Tasuta ühistranspordi kapital*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 Dokumentaalfilm. Hitleri viimased päevad*
12:25 Völufliöö (Prantsusmaa, Suurbritannia, 2006)
14:40 Info TV
15:45 Suur Paunvere Väljanäitus Palamusel 2013*
16:15 Kiki kulleriteenus (Jaapan, 1989)
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 203/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Inimese mõde
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Dokumentaalfilm. Kreeka tragöödia
21:30 Kas tohib?
22:00 Parem elu (USA 2011)
23:35 TÄNA. Uudised*
00:35 Draamaseriaal. Armuleek 203/304*
01:20 Inimese mõde*
02:05 Kas tohib?*02:35 TÄNA. Uudised*
03:35 Info TV

LAUPÄEV, 26.10

08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 203/304*
09:45 Inimese mõde*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 Terve tervis*
11:55 Kas tohib?*12:25 Ühistegevuse pooltund*
12:55 Dokumentaalfilm. Kreeka tragöödia*
13:25 Parem elu (USA 2011)*
15:00 Thor: Asgard'i lood (USA, 2011)
16:20 Info TV
17:40 Surikaadid - kõrbe väikesed valvurid
19:05 Subkultuuriaarhiiv. Hipid Eestis
19:35 BBC loodussari. Meie erilised loomad
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 Draamaseriaal. Viis tähti 13/33
21:00 Itaalia miniseriaal. Bandidipealik 1/2
22:40 Vesi (India, Kanada, 2005)
00:40 TÄNA. Uudised*
00:55 Subkultuuriaarhiiv. Hipid Eestis*
01:25 TÄNA. Uudised*
01:40 Kas tohib?*02:10 Surikaadid - kõrbe väikesed valvurid (Suurbritannia, 2008)*
03:35 Info TV

PÜHAPÄEV, 27.10

08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 Kraamikaamera*
08:45 Draamaseriaal. Viis tähti 13/33*
09:30 BBC loodussari. Meie erilised loomad
09:55 Itaalia miniseriaal. Bandidipealik 1/2*
11:35 Sissepiiratud kindlus (Kanada, Prantsusmaa, 2006)
13:00 Vesi (India, Kanada, 2005)*
15:00 Pühapäevate*
15:45 Terve tervis*
16:10 Inimese mõde*
16:55 OTSE: Korvpall. BC Kalev/Cramo - Donetsk Taani päev Roostal. Andersi ja Morteni pidusöök*
19:10 Dokumentaalfilm. Ülejututuse lapsed
20:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte
20:15 Draamaseriaal. Viis tähti 14/33
21:00 BBC krimiseriaal. Surm Paradiis 7/16
21:55 Pillimeeste klubi
22:55 Karm tüdruk (USA, 2005)
00:35 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
00:50 Pühapäevate*
01:35 Terve tervis*
02:00 Pillimeeste klubi*
03:00 Kraamikaamera*
03:30 Info TV

Nädala juubilar GIUSEPPE VERDI 200

Muusikageenius Giuseppe Verdi sündis surematuks sirguma 10. oktoobril 1813 tollases Napoleoni Itaalia kuningriigi Parma hertsogiriigis Le Roncole nimelises paigas.

Giuseppe isa oli maaomanik ja kõrtsipidaja. Juba seitsmeselt käis poiss abistamas kohaliku kiriku orelimängijat, kuigi alles kaks aastat hiljem osteti Verdide perre pruugitud vanaaegne väike klaver *spinett*. Kümneselt algasid väikesel Verdil Busseto-aastad: ta mängis kirikus orelit, sai esimest muusikakoolitust Ferdinando Provesi käest ning lõi oma esimesed oopused. Viieteistkümmeselt kirjutas Giuseppe juba uue avamängu Rossini ooperi „Sevilla habemeajaja“ lavastusele Bussetos. Ja siis juhtus midagi usumatut. Giuseppe Verdi ei saanud sisse Milano konservatooriumisse, ja geenius pidi edasi õppima helilooja ning kunagise La Scala muusiku Vincenzo Lavigna käe all. 1836. aastal võttis Verdi naiseks Margherita Barezzi ning temast sai Busseto ametlik linnamuusik.

Kaks aastat hiljem trükiti ära Giuseppe Verdi esimesed helitööd – kuus leinalaulu, mis olid pühendatud beebieas surnud tütrele. See oli paraku alles esimene heliloojat tabanud mitmest tragöödiast. Neist järgmine viis elavate seast Verdide pisipoja Icilio.

1839. aastal kolisid Verdid tagasi Milanosse, kus sügisel esietendus helilooja esimene ooper „Oberto“. Maailmakõigi aegade kuulsaima ooperiautori esikteos võeti hästi vastu, kuigi seda mängiti vaid 14 korda. Surmahaardesse sattunud abikaasa heitis hinge juba järgmisel aastal ning vaid 27-aastane abielumees jäi üksi.

Verdi tõus maailma ooperikuningaks algas aastal 1842, mil La Scalas esietendus „Nabucco“. Abigale'i rasket rolli laulis autori tulevane abikaasa Giuseppina Strepponi.

„Nabucco“ sai alguse Verdi loomingu selgekõnaliselt nootidesse lõimitud rahvuslik-patriootiline loomelaad, mis kaudselt, aga sageli ka suisa otsesõnu kutsus oma sünnimaad võõrast võimust vabastama. Osaliselt kindlasti just seetõttu algas Itaalias tõsi-meelne rahvuslik liikumine, mis viis 1848. aasta revolutsioonini.

Eksivad need, kelle arvates kunagine loosung *Viva VERDI* tähendas vaid ülistust heliloojale. Loomulikult ka seda, kuid esitähete kombinatsioon *VERDI* tähistas tegelikult Itaalia kuningat Vittorio Emmanueli, kelles üksmeelselt nähti riigi ja rahvuse ühendajat.

„Nabucco“ järgnesid vaid aastaste vahedega „Lombardlased“, „Ernani“, „Attila“ ja

Portree autor Giovanni Boldini

„Macbeth“, mille libretode alusmaterjaliks on tuntud kirjandusteosed. Juba sellest oleks enamikule heliloojaist piisanud triumfaalseks elutööks, kuid Verdi ju alles alustas ning oli jõudmas oma nn keskmise loomeperioodi. Neil aastatel esietendusid Verdi kõige kuulsamad ooperid. Esimesena tuli lavale „Rigoletto“. Alles mõne päeva

eest kuulsin sellest ooperist üldtuntuks saanud Hertsoji laulukest mõnekümnetuhandese ühendkoori esituses sündmusele kohasemaks muudetud sõnadega ühel Inglise kõrgliiga vutimatšil. Sellest paremat näidet helilooja surematusest on raske leida.

Menukalt võeti esietendusel vastu ka „Trubaduur“.

Uskumatu on aga täna meenutada, et geniaalsusest tulvil „Traviata“ vilistati Veneetsia esietendusel halastamatult välja. Põhjuseks mitte niivõrd kuulajaid ebarahuldanud muusika kuivõrd võltsmoraal, mis teatud sorti inimesi lavalaudadel näha ega kuulda ei kannatanud. Teadnuks nood vilistajad (kelle hulgas oli kindlasti neid, kes pärast etendust läksid oma armukeste juurde salamahti maiseid vallatusi nautima) seda, et kunagi on võimatu ette kujutada ühtki filmi või teleseriaali, kus poleks homoseksuaale kas ekraanil või kaamerate taga...

Pärast „Traviat“ jõudsid esietenduseni „Saatused jõud“, „Maskiball“, „Don Carlos“ ja „Aida“, mis alustas oma maailmavallutust Kairos 1871. aasta jõululaupäeval.

Kuid isegi see polnud kaugelki veel kõik. 1886. aastal jõudis teatreisse „Othello“ ning kaheksa aastat enne geeniusi surma „Falstaff“. Giuseppe Verdi enesehinnangu kohaselt sai ta elutöö tehtuks juba „Aidaga“. Ennustajavõimeid sel kuulsal heliloojal polnud küll noodigi jagu!

Kui Verdi oopuste loetelu ühildada Eesti teatrilooga, selgub, et suuremat ja kuulsamat osa maestro ooperitest on korduvalt lavastatud ka „Estonias“ ja „Vanemuises“, lisades mainet kohalikele laulukuul-

sustele, ning luues viimasel ajal neile ka rahvusvahelise menu eeldusi, sest Verdi ooperite lauljaid vajavad kõik kõrge professionaalsusega teatrid.

1898. aastal suri Verdi naine Giuseppina ning viimased aastad elas maestro koos kuulsas sopran Teresa Stolziga, kes tihti oli laulnud Verdi ooperites.

Heliooja, kelle looming elab läbi kõigi aegade, nägi ära ka 20. sajandi alguse. Jaanuaris 1901 sai Verdi ranga rabanduse. Ta küll elas veel mõne päeva, mil Milano *Grand Hotel*’i ette olid laotatud öled summutamaks vankrite ja tollal tänavaid vallutama asunud autode rattamüra.

Suurim ooperikomponist lahkus helide maailmast loodetavasti igavesse vaikuseharmooniasse 1901. aasta 27. jaanuari öösel.

Giuseppe Verdi soovil ei kõlanud ta ametlikul leinateremoonial muusika. Kui aga lahkunu kirstu kanti läbi Milano linna viimsesse puhkepaika, laulsid kümned tuhanded leinajad oma lemmikhelilooja unustamatut koorilaulu ooperist „Nabucco“. See vaate- ja kuuldepilt pidi kindlasti olema ülimalt ülev ja liigutav. Justnagu mõnes tõeliselt suures ooperis.

Enn Eesmaa

Tule Edgari juurde kohvile!

Edgari kohvik on hubane kohtumispaik, mis ootab Sind iga päev kell 12.00–20.00 Harjumäe kõlakojas. Igal nädalal, teisipäevast laupäevani saab Edgari juures nautida kohvi kõrvale mitmekülgset kultuuriprogrammi heade ja meelepäraste Eesti artistidega, kuulata huvitavaid loenguid, avastada enda loomingulisust õpitubades, osaleda ekskursioonidel, unustada end luuleõhtutel, keerutada jalga Edgari tantsuõhtutel, nautida kodumaise filmi õhtuid ja kohtuda Tallinna valimisringkondade Keskerakonna kandidaatidega.

Edgari kohvikus on valimiste nädal

Teisipäev, 15. oktoober

14.00 Ekskursioon. Tallinna Linnaarhiiv, Tolli tn 6. Linnaarhiivi tutvustab ajaloolane KÜLLO ARJAKAS. Kogunemine Linnaarhiivi fuajees, palume täpselt kohal olla. **Vajalik eelnev registreerumine kohvikus**

Kolmapäev, 16. oktoober

14.40 Film. TOOMAS LEPA äsja esilinastunud dokumentaalfilm „Verised majad“, mis räägib 1990-ndatel Eestis läbi viidud omandireformist
15.00 Ekskursioon Ingeri ja Rootsi bastioni käikudesse. **Vajalik eelnev registreerumine kohvikus.** Kokkusaamine Kiek in de Kōki muuseumis, Komandandi tee 2
16.00 Kaunis flöödimuusika vanameister AARE PEHKA esituses
17.00 Kirjandusõhtu. Kohtumine kirjamees TOIVO TOOTSENIGA
18.00 Kontsert. EDUARD TOMAN

Neljapäev, 17. oktoober

15.30 Klaasimaali õpituba, juhendab VIRVE HERMAKÜLA
16.00 Ekskursioon. Rahvarinde muuseum – giidiga. Muuseum asub Vabaduse väljaku aluses klaasgaleriis. **Vajalik eelnev registreerumine kohvikus**

17.00 Luuleõhtu. „Me hommikud, me päevad, õhtud, ööd“ – tulevikutäht, noor luuletaja, näitleja ja dramaturg KAUR RIISMAA
18.00 Edgari tantsuõhtu. Tantsupõrandale viib ERVIN LILLEPEA

Reede, 18. oktoober TERVISEPÄEV

14.30 Vererõhu mõõtmine
15.30 Õpituba. Esmaabi ja elustamine. Punase Risti esmaabiõpetaja ELLEN SERNHOF
17.00 Lauluõhtu
17.30 Psühhiaater dr JÜRI ENNETI loeng teemal „Õige valik – õnnelikum elu“
18.00 Filmiõhtu. HELLE KARISE film „Metsluigid“

Laupäev, 19. oktoober

14.00 Ekskursioon. Rahvarinde muuseum – giidiga. Muuseum asub Vabaduse väljaku aluses klaasgaleriis. **Vajalik eelnev registreerumine kohvikus**
15.00 Ikoonimaali tutvustav loeng. „Icoon kui ülemeelise märk ja pühaduse vahendaja“, tekstiilikunstnikust ikoonimaalija TIINA VEISSERIK
16.00 Kontsert. HEIDY TAMME
17.00 Filmiõhtu. TOOMAS LEPA film „Savisaar“

Pühapäev, 20. oktoober VALIMISTE PÄEV

13.30 Film. TOOMAS LEPA uus film „Tõusuvesi. Rahvarinde lugu“
15.00 Armastatud loomatundja ALEKSEI TUROVSKI „Valimised loomariigis“
15.45 Rahvatantsurühm „Höbekihar“, juhendaja TIJU RUSI
16.00 EDGAR kohvitab
16.30 Lõppkontsert. MAIT MALTIS

www.keskerakond.ee/edgarikohvik

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee

* tellimine@expresspost.ee